

Kritéria EU pro zelené veřejné zakázky - elektřina

Zelené veřejné zakázky jsou dobrovolným nástrojem. Tento dokument stanoví kritéria EU pro zelené veřejné zakázky na skupinu produktů „elektřina“. Podrobné vysvětlení důvodů pro výběr těchto kritérií a odkazy na další informace lze najít v doprovodné technické podkladové zprávě.

Pro každou skupinu výrobků či služeb jsou popsány dva soubory kritérií:

- Základní kritéria jsou vhodná pro každého veřejného zadavatele ve všech členských státech a týkají se nejvýznamnějších dopadů na životní prostředí. Jsou navržena tak, aby jejich použití nevyžadovalo další rozsáhlá ověřování a aby zvýšení nákladů bylo minimální.
- Komplexní kritéria jsou určena pro orgány, které chtějí koupit nejlepší výrobky dostupné na trhu. V porovnání s jinými výrobky plnícími tutéž funkci mohou být náročnější na ověřování nebo mohou být nákladnější.

1. Definice a oblast působnosti

Tato kritéria EU pro zelené veřejné zakázky se vztahují na nákup elektřiny.

Nejjednodušším způsobem snižování dopadu spotřeby elektřiny na životní prostředí je snižování vlastní spotřeby – zlepšováním energetické účinnosti veřejných budov, nákupem energeticky účinnějších výrobků a opatřeními zaměřenými na chování spotřebitele. Tyto otázky jsou mimo oblast působnosti těchto kritérií, ale jsou zahrnuty v kritériích EU pro zelené veřejné zakázky na jiné skupiny výrobků¹. Hlavním cílem těchto kritérií je podpořit větší využívání elektřiny z obnovitelných zdrojů.

U **základních** kritérií se specifikace zaměřují na podíl elektřiny dodávané z obnovitelných zdrojů energie (doporučeno nejméně 50 %). V rámci těchto základních kritérií je povolena i vysokoúčinná kombinovaná výroba elektřiny a tepla z neobnovitelných zdrojů. Cílem kritérií pro přidělování zakázek je podpořit ještě vyšší procento elektřiny z obnovitelných zdrojů energie nebo vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla, než je minimální hodnota uvedená ve specifikacích.

U **komplexních** kritérií specifikace doporučují 100 % elektřiny z obnovitelných zdrojů energie.

Definice elektřiny z obnovitelných zdrojů energie: Směrnice 2009/28/ES (směrnice o energii z obnovitelných zdrojů) definuje energii z obnovitelných zdrojů jako:

---

¹ Viz: http://ec.europa.eu/environment/gpp/first_set_en.htm.

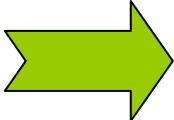
„...energie z obnovitelných nefosilních zdrojů, totiž energie větrná, solární, aerotermální, geotermální, hydrotermální a energie z oceánů, vodní energie, energie z biomasy, ze skládkového plynu, z kalového plynu z čistíren odpadních vod a z bioplynů;“

U hybridních výrobních zařízení, jež využívají jak obnovitelných, tak konvenčních zdrojů energie, se musí brát v úvahu pouze ta část elektřiny, která je vyrobena z obnovitelných zdrojů energie. Neměla by být započítávána výroba elektřiny v přečerpávacích elektrárnách z vody, která byla nejprve přečerpána do horní nádrže.

Biomasa je definována jako:

„...biologicky rozložitelná část produktů, odpadů a zbytků biologického původu z zemědělství (včetně rostlinných a živočišných látek), z lesnictví a souvisejících průmyslových odvětví včetně rybolovu a akvakultury, jakož i biologicky rozložitelná část průmyslových a komunálních odpadů;“

2. Nejvýznamnější dopady na životní prostředí

Nejvýznamnější dopady na životní prostředí	Přístup zelených veřejných zakázek
<ul style="list-style-type: none"> • Výroba elektřiny z fosilních paliv se významným způsobem podílí na emisích skleníkových plynů a jiných emisích • Rostoucí spotřeba elektřiny je spojena s vyčerpáváním neobnovitelných zdrojů • Kombinovaná výroba tepla a elektřiny na bázi neobnovitelných zdrojů má pouze omezený dopad na snižování CO₂	 <ul style="list-style-type: none"> • Zvýšit podíl elektřiny z obnovitelných zdrojů energie • Přejít na vysokoúčinnou kombinovanou výrobu elektřiny a tepla nebo kombinovanou výrobu tepla a elektřiny na bázi obnovitelných zdrojů energie nebo kombinovanou výrobu tepla a elektřiny pouze spalováním plynu

Upozorňujeme, že pořadí dopadů nemusí nutně odpovídat pořadí jejich důležitosti.

3. Kritéria EU pro zelené veřejné zakázky na elektřinu

Základní kritéria	Komplexní kritéria
3.1 Kritéria EU pro zelené veřejné zakázky na elektřinu	
PŘEDMĚT	PŘEDMĚT
Nákup nejméně 50 % elektřiny z obnovitelných zdrojů energie nebo z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla.	Nákup 100 % elektřiny z obnovitelných zdrojů energie
POŽADAVKY	POŽADAVKY
<p>1. Nejméně 50 % dodávané elektřiny musí pocházet z obnovitelných zdrojů energie definovaných ve směrnici 2009/28/ES nebo z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny definované ve směrnici 2004/8/ES.</p> <p>Účastník výběrového řízení by měl uvést podíl elektřiny, která bude dodávána z obnovitelných zdrojů energie.</p> <p>Ověřování: Musí být předložena záruka původu s příslušnou dokumentací. Alternativně bude přijat i jakýkoli jiný rovnocenný důkaz.*</p> <p><i>*Další informace jsou uvedeny ve vysvětlivkách.</i></p>	<p>1. 100 % dodávané elektřiny musí pocházet z obnovitelných zdrojů energie definovaných ve směrnici 2009/28/ES.</p> <p>Ověřování: Musí být předložena záruka původu s příslušnou dokumentací. Alternativně bude přijat i jakýkoli jiný rovnocenný důkaz.*</p> <p><i>*Další informace jsou uvedeny ve vysvětlivkách.</i></p>
Kritéria pro přidělování zakázek	Kritéria pro přidělování zakázek
<p>Další body budou uděleny za další elektřinu z obnovitelných zdrojů energie nebo další elektřinu z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny.</p> <ol style="list-style-type: none"> Další body budou uděleny úměrně množství elektřiny, která má být dodávána z obnovitelných zdrojů energie nad rámec minimálního požadavku specifikace. Další body budou uděleny úměrně množství elektřiny, která má být dodávána z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny 	

<p>nad rámec minimálního požadavku specifikace.</p> <p>3. Pokud je elektřina dodávána z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny na bázi obnovitelných zdrojů energie, je možné další body za každý z těchto aspektů sčítat.</p> <p>Ověřování: Musí být předložena záruka původu s příslušnou dokumentací. Alternativně bude přijat i jakýkoli jiný rovnocenný důkaz.*</p> <p><i>*Další informace jsou uvedeny ve vysvětlivkách.</i></p>	
<p>USTANOVENÍ O PLNĚNÍ SMLOUVY</p>	<p>USTANOVENÍ O PLNĚNÍ SMLOUVY</p>
<p>Po uplynutí každého roku doby trvání smlouvy musí dodavatel zveřejnit původ elektřiny dodané veřejnému zadavateli, aby prokázal, že nejméně 50 % pocházelo z obnovitelných zdrojů energie nebo z vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny.</p> <p>Ověřování: Musí být předložena záruka původu s příslušnou dokumentací. Alternativně bude přijat i jakýkoli jiný rovnocenný důkaz.* Tento požadavek se nevztahuje na certifikované dodavatele 100% zelené elektřiny (tj. opatřené ekoznačkou typu I, která používá definici elektřiny z obnovitelných zdrojů energie alespoň tak přísnou jako směrnice 2009/28/ES).</p> <p><i>*Další informace jsou uvedeny ve vysvětlivkách.</i></p>	<p>Po uplynutí každého roku doby trvání smlouvy musí dodavatel zveřejnit původ elektřiny dodané veřejnému zadavateli, aby prokázal, že nejméně 100 % pocházelo z obnovitelných zdrojů energie.</p> <p>Ověřování: Musí být předložena záruka původu s příslušnou dokumentací. Alternativně bude přijat i jakýkoli jiný rovnocenný důkaz.* Tento požadavek se nevztahuje na certifikované dodavatele 100% zelené elektřiny (tj. opatřené ekoznačkou typu I, která používá definici elektřiny z obnovitelných zdrojů energie alespoň tak přísnou jako směrnice 2009/28/ES).</p> <p><i>*Další informace jsou uvedeny ve vysvětlivkách.</i></p>

Elektřina

Vysvětlivky

Záruka původu: Všechny státy EU jsou směrnicemi 2009/28/ES a 2004/8/ES právně vázány stanovit režimy záruky původu elektřiny, kterou vyrábějí z obnovitelných zdrojů energie a s využitím vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla. Ty poskytují dobrý právní základ pro ověřování. Upozorňujeme, že současný stav povinného uplatňování režimů záruky původu se může stát od státu lišit. Alternativou by pro dodavatele mohlo být poskytnutí nezávislého důkazu skutečnosti, že odpovídající množství elektřiny bylo vyrobeno z takto definovaných obnovitelných zdrojů nebo prostřednictvím vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla (např. obchodovatelné osvědčení vydané nezávislým orgánem, jako je systém certifikátů o využívání obnovitelných zdrojů energie, RECS, www.recs.org, který byl schválen vládou). Jinou možností by bylo, aby dodávaná elektřina byla opatřena ekoznačkou typu I s definicí alespoň tak přísnou jako ve směrnici 2009/28/ES.

Ekoznačky typu I nebo ekoznačky udělené podle normy ISO 14024: Ekoznačky typu I nebo ekoznačky udělené podle normy ISO 14024 jsou takové, jejichž hodnotící kritéria jsou stanovena nezávislým subjektem a sledována v rámci procesu certifikace a kontroly. Díky tomu jsou velmi transparentním, spolehlivým a nezávislým zdrojem informací. Tyto značky musí splňovat tyto podmínky:

- Požadavky pro udělení značky jsou založeny na vědeckých důkazech
- Ekoznačky byly přijaty za účasti všech zainteresovaných stran, jako jsou vládní orgány, spotřebitelé, výrobci, distributoři a organizace zaměřené na ochranu životního prostředí
- Jsou dostupné pro všechny zainteresované subjekty

Při zadávání veřejných zakázek mohou zadavatelé požadovat, že musí být splněna kritéria požadovaná pro udělení určité ekoznačky a že tato ekoznačka může být použita jako jedna z forem prokázání splnění těchto kritérií. Nesmí však požadovat, aby měl některý výrobek ekoznačku. Zadavatelé kromě toho musí použít pouze ta kritéria ekoznačky, jež se týkají charakteristik samotného výrobku nebo služby nebo výrobních postupů, a nikoli kritéria týkající se celkového řízení společnosti.

Prokazování splnění kritérií: Pokud se v ověřování kritérií stanoví, že mohou být použity i jiné vhodné důkazní prostředky, mohly by tyto prostředky zahrnovat technickou dokumentaci, zkušební protokol uznaného subjektu nebo jiné příslušné důkazy. Veřejný zadavatel bude muset v každém jednotlivém případě přezkoumat z technického a právního hlediska, zda předložený důkaz lze považovat za vhodný.

Energetický audit: Energetické audity mohou být velmi cenné při určování možných způsobů, jak zlepšovat energetickou účinnost budov a zařízení veřejného zadavatele. Zadavatelé často již budou mít hotové své vlastní audity a mít k dispozici personál pro realizaci strategií k úspoře energie. Tam, kde však taková opatření nejsou zavedena, se veřejným zadavatelům doporučuje takový audit získat.

Nákladové aspekty

Cenové rozdíly mezi konvenční a zelenou elektřinou závisí na stavu liberalizace v příslušné zemi, systému státní podpory a na tom, zda tam existují dodavatelé zelené elektřiny.

Zelená elektřina je často nákladnější, ačkoli cenové rozdíly se výrazně snižují, a existují případy, kdy je zelená elektřina k dispozici dokonce za nižší cenu.

Rostoucí liberalizace trhu, moderní technologie výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, rostoucí ceny fosilních paliv, evropské cíle v oblasti výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a podpora vysoce účinné kombinované výroby tepla a elektřiny – to vše v souvislosti s probíhající diskusí o klimatu – vytvářejí potenciál pro to, aby bylo dosaženo ještě konkurenceschopnějších cen zelené elektřiny.